

Atentigo. Grava ŝanĝo en la programo. La solena koncerto omaĝe al "80 jaroj de Esperanto" okazos nur la 31. 10. 1967. La 3. 10. vizitos nin tre versimile kvinmembra samideana grupo el Smederevo (Jugoslavio), kiu prezentus ankaŭ propran programen.

52. světový esperantský sjezd se konal ve dnech 2. - 9. srpna 1967 v Rotterdamě. Pro válečné události na blízkém východě bylo nutno změnit původní místo sjezdu Tel Aviv na Rotterdam, kde byl sjezd uspořádán v rekordním čase 8 neděl. Přihlášených účastníků bylo 1250 ze 34 zemí. Sjezd byl výborně připraven, byl úspěšný po stránce pracovní, kulturní i zábavní. Oficiálně byly zastoupeny vlády 18 států, což je dosud největší počet v poválečných letech. Kanada a Izrael byly zastoupeny svými velvyslanci, Československo, Holandsko, Anglie, Belgie, Rakousko, Dánsko, Německá spolková republika, Maďarsko, Jugoslávie, Francie, Polsko, Monako, Španělsko, Norsko, Švédsko a Nový Zeland byly zastoupeny svými diplomaty. Těžko si představit ideálnější sjezdový palác, vyhovující v nejvyšší míře všem požadavkům sjezdů a konferencí, než ten, ve kterém se konal 52. světový sjezd esperantistů.

Po projevech zástupců vlád, zástupců zemských esperantských svazů a po zahrání několika orchestrálních skladeb následoval slavnostní projev předsedy UEA d-ra Ivo Lapenny.

V rámci sjezdu zasedal Mezinárodní vědecký esperantský svaz, právníci, lékaři, učitelé, železničáři, zeměpisci, ekumenisté, katolíci, křesťanský svaz, studenti, mládež, skauti, turisté, automobilisté, obhánči míru, šachisté, kvakeři, kanaly se pracovní schůze předsednictva UEA, mezinárodní ples, ples mládeže na hotelové lodi, 7 přednášek mezinárodní letní university, o níž bylo zpraveno 500 universit na světě, řečnická soutěž, přijetí a pohostění účastníků sjezdu městem Rotterdamem, následovaly celodenní výlety a volba "Miss Esperanto", kterou byla zvolena japonská studentka Ria Anzai.

Tři divadelní představení se konala za velké účasti a napjaté pozornosti obecnosti. Pestrý zábavní večer se konal v přeplněném sále; programy měly formu květin a na každém lístečku byla jednotlivá čísla pořadu.

V mezinárodní literární soutěži, která byla velmi čteně obslána, získal 3. cenu Jiří K o ř í n e k za báseň Vojo kaj Tempo a čestné uznání za báseň Antaŭen.

Filmy v esperantu. Byly předvedeny další dva filmy, které natočila firma FIAT. Jeden z nich předvedl nový typ FIAT 124 od projektu, výrobu až po zkoušky. Druhý jednal o bezpečnosti jízdy a snahách firmy nalézt účinné řešení. Po představení obdrželi všichni přítomní dárky od firmy FIAT (praporky, pera, autíčka a j.) - FIAT již natočil 4 filmy v esperantu a vydal již několik druhů luxusních esperantských prospektů.

Konaly se katolické a evangelické bohoslužby s kázáním v esperantu. Evangelické bohoslužby měl dr Horský z Prahy, kázání v esperantu Ladislav Kopecký z Jihlavy. Zvláštním letadlem přišla z Izraele zásilka 1500 výtisků Bible v esperantu. Když se ale zjistilo, že obsahuje jen Starý zákon, a ne Nový zákon, jak bylo objednáno, byl prodej zastaven.

Na schůzi Mezinárodního sjezdu právníků bylo hlavním tématem státní občanství z hlediska právníka v různých zemích. O australském a britském státním občanství přednášel velvyslanec p. R. Harry, o rakouském dr. Perke, o finském dr. Herrmann, německém dr. Stolpe, maďarském dr. Bacskay, jugoslávském, polském a sovětském dr. Lapenna, o norském dr. Weesing.

Na schůzi Oomota byla předvedena japonská hudba, tance, šerm a barevný film z festivalu Oomota.

V závěrečné schůzi sjezdu byly vyslechnuty zprávy o hlavních výsledcích sjezdových prací a byly schváleny všemi hlasy tři resoluce. Nato prof. Sancho-Izquierdo, účastník Světového esperantského sjezdu v Barceloně v roce 1909, pozval 53. světový sjezd do Madridu. Nakonec si vzal slovo místopředseda UEA Wensing, aby poděkoval člověku, který po celou dobu Sjezdu neúnavně pracoval, Ivu Lapennovi ... "Budme hrdí, že náš svaz má za předsedu člověka tak vysoce vynikajících vlastností." Hymnou La Espero skončil 52. světový esperantský sjezd v Rotterdamě.

Holandské noviny přinášely denně zprávy ze sjezdu a navíc zprávy o politických událostech ve světě v esperantu. Také holandský rozhlas a televize věnovaly velkou pozornost sjezdu. Ze zahraničních novin to byl zvláště pařížský časopis Le Figaro (denní náklad 488.000 výtisků), který v posledních letech vysílá svého zpravodaje na světové esperantské sjezdy a německý Westfallische Rundschau, který rovněž vysílá svého zvláštního zpravodaje do Rotterdamu.

UEA na prahu nového světového podniku. V příštím roce bude slaveno 20. výročí podepsání Světové deklarace lidských práv. Představenstvo UEA přijalo pozvání Uneska, aby aktivně přispělo k těmto oslavám, protože úcta k lidským právům a svobodám odpovídá základním požadavkům lidské důstojnosti v civilizované společnosti a je předpokladem pro opravdový kulturní rozkvět a volnou intelektuální výměnu a proto také je podstatně spjata s cíly a ideály neutrálního esperantského hnutí, jak to výslovně prohlašují stanovy UEA.

Nová esperantská revue v příštím roce. Začátkem příštího roku začne vydávat Ústředí pro dokumentaci a bádání při UEA novou vysoce hodnotnou revuei La Monda Lingvo-Problemo. Každé číslo bude mít 64 stran. Časopis bude projednávat problém ze všech hlavních hle-
disk: Jazykového, ekonomického, psychologického, společenského, politického atd. Člán-
ky budou v angličtině, franštině, ruštině, španělštině a jiných národních jazycích, podle
volby autorů, vždy s překladem v esperantu. Bude to časopis svého druhu jedinečný a jeho
pravidelné vycházení je finančně zajištěno.

Jeden ze sjezdových návrhů: aby generál De Gaulle byl jmenován čestným předsedou UEA,
protože v posledních letech nikdo jiný tolik nepřispěl k vyřešení jazykového boje.

Z rezoluce č. 1 vyjímáme:

4. Sjezd považuje nevysvětlené odmítnutí sekretariátu (OSN) sdělit Petici členským stá-
tům nebo ji dát na pořad valného zasedání, nebo předat ji Unesku, nebo podniknout jaký-
koliv jiný krok, jako odporující duchu Charty a jako nevhodné v zájmu prestyže Organizace
spojených národů. Míni, že sekretariát není oprávněn rozhodovat o osudu petice, která
nebyla adresována jemu, ale OSN.

5. Skutečnost, že o petici nebyla zmínka v žádné publikaci OSN může být vykládána jen jako
úmyslné zamlčování tohoto masového návrhu, který byl podepsán téměř milionem jednotliv-
ců - mími stovkami světoznámých osobností a tisíci jiných vynikajících veřejných
pracovníků a kulturních činitelů - a který mimo jiné podpořilo téměř 4.000 organizací
s téměř 73 miliony členů. Návrh je jedinečný svým obsahem a největším počtem podpisů,
který kdy byl předložen v kulturních dějinách lidstva mezinárodní instanci na základě
soukromé iniciativy.

6. Sjezd vyslovuje pevné přesvědčení, že jedním ze základních lidských práv, uznaných
všemi civilizovanými národy, je právo navrhopvat, včetně práva na odpověď. Proto doufá,
že v Roce lidských práv sekretariát opětne uváží své nepochepitelné stanovisko a podnikne
potřebné kroky k normálnímu projednání petice, předložené 6.10. Světovým esperantským
svazem jménem všech podepsaných.

7. Sjezd pověřuje výkonný výbor Svazu sdělit tuto rezoluci generálnímu sekretariátu OSN,
dále pozorně sledovat vývoj věci, a bude-li nutno, zpravit podepsané o dosavadních vý-
sledcích jednání se strany sekretariátu.

Rezoluce 2.

52. světový esperantský sjezd, který se konal v Rotterdamě ve dnech 2.-9.8.1967 vyslo-
vuje své přesvědčení, že rozšiřování a prohlubování přátelských styků mezi národy je
jedním z podstatných předpokladů pro světový mír a proto také v zájmu celého lidstva
a každého jednotlivého národa. Obrací proto pozornost všech odpovědných veřejných či-
nitelů a širokých lidových vrstev na mezinárodní jazyk esperanto, jako na účinný ná-
stroj k dosažení tohoto cíle.

Rezoluce 3.

52. světový esperantský sjezd, který se konal 2.-9.8.1967 v Rotterdamu, v ě d o m vý-
znamu stále rozsáhlejšího turistického ruchu, uznaného také OSN prohlášením roku 1967
jako "Roku mezinárodní turistiky", p o z n a m e n á v á, že turistika redukovaná na
pouhou jízdu bez skutečného styku s lidem navštěvovaných zemí se silně ochudila o kul-
turní hodnoty, která jsou přece nejdůležitější a Organizací spojených národů nejvíce
sledovány, z j i š ť u j e, že pouhá znalost vlastního národního jazyka v širokých
vrstvách, cestujících za turistickými cíly, přímo se vyhraňuje v jazykovou diskriminaci
proti určitým národům a určitým lidovým vrstvám, a že tato diskriminace se nutně rosši-
řuje na kulturní diskriminaci; p o z n a m e n á v á, že tento problém vůbec nebyl
uspokojivě vyřešen starými metodami, spočívajícími na zcela povrchním učení cizím jazy-
kům; u p o z o r ň u j e opětovně, že jediný racionální a spravedlivý způsob dát tu-
ristice nutný kulturní obsah, je zevšeobecnění praktického užívání mezinárodního jazyka
esperanta, který plně funguje již desítky roků; d o p o r u č u j e Organizaci spoje-
ných národů a členským státům, aby konkrétně podepřely, zvláště v Roce mezinárodní tu-
ristiky a věnovaly pozornost masovému návrhu jednoho milionu jednotlivců a 3851 organi-
zací se 73 miliony členů.

Hned prvním úspěchem rezoluce bylo, že byly okamžitě rozšířeny tiskovými agenturami a
vyšly v hlavních bodech v mnoha časopisech pod názvy, jako: Protest proti chování sekre-
tariátu OSN, Esperantisté proti jazykové a kulturní diskriminaci a p.

=====

K U R S Y E S P E R A N T A budou zahájeny dne 28. září 1967 v 15 hodin v učebně Ob-
vodního kulturního a vzdělávacího střediska na Vlhké ulici 28.

=====

Oslavy Petra Bezruče v Opavě probíhají od začátku tohoto roku. Podle vyjádření d-ra
Urbance, ředitele Musea Petra Bezruče a ředitele oslav, dosud nejvýznamnější byl espe-
rantský Festival za účasti mnoha set osob a mnoha zahraničních hostů z řady států.

Taškentská televize vysílala půlhodinový pořad o esperantu. - Skotská televize měla již
67 rozhovorů s předsedou USA o Světovém esperantském svazu a Petici. - V červenci t.r.
zemřel v Los Angeles J. Scherer, známý svou přednáškovou cestou světem, kterou podnikl

jako pověřenec Ústředního esperantského výboru v Ženevě v letech 1930 - 1932. J.Scherer přednášel s velkým úspěchem v 41 zemích, měl celkem 322 přednášek, z toho také 3 v Brně. Svou cestu popsal v knize Kolem sověta se zelenou hvězdou.

Po zakončení sjezdu v Rotterdamě asi 150 účastníků se zúčastnilo posjezdového setkání v Bruselu. Byli přijati velvyslancem Austrálie pro Belgii p. R.Harrym, který je přijal ve své soukromé rezidenci, pohostil australskými víny a jinými specialitami, dal promítnout nový barevný film v esperantu o Austrálii a sám měl projev v esperantu.

Komu je to jen trochu možné, nechtě neopomene si předplatit ZPRÁVY Čs. esperantského výboru. Složenku na přání zašleme.

Bone atentu nian novan klubojn: Šilingrovo náměstí 2, Štuparo C, 1-a etaĝo, pordo 2- 3. Atentu niajn programojn, marda vespero apartenu al Esperanto.

=====